

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci **navrhovatelky: M. Ch.**, nar. , bytem , proti **odpůrci: Magistrát města Kladna**, se sídlem nám. Starosty Pavla, 272 01 Kladno, o návrhu na vydání rozhodnutí o povinnosti registrovat přihlášku k registraci,

t a k t o :

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 27. 8. 2014 v 9.19 hodin obdržel Krajský soud v Praze z emailové adresy m.ch.@centrum.cz prostý email bez elektronického podpisu mimo jiné obsahující návrh na vydání rozhodnutí o povinnosti odpůrce registrovat přihlášku navrhovatelky k registraci nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 30, konané ve dnech 10. a 11. 10. 2014, kterou odpůrce odmítl rozhodnutím ze dne 22. 8. 2014, čj. 7/2014. V emailu bylo uvedeno, že podání navrhovatelka potvrdí poštou nebo osobně v podatelně soudu.

Téhož dne, tedy 27. 8. 2014, navrhovatelka u soudu osobně podala návrh totožného znění se svým vlastnoručním podpisem, dle údaje na podacím razítku tak učinila na podatelně soudu v 16.40 hodin.

Dne 3. 9. 2014 pak navrhovatelka doručila soudu dvě samostatná podání. Předně uvedla, že vzhledem k tomu, že zcela nemohla využít zákonnou lhůtu v důsledku nezákonného postupu odpůrce, navrhuje věc postoupit Ústavnímu soudu, protože odpůrce nectí čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a maří tak pasivní volební právo kandidátům do Senátu. Dále upozornila na to, že veškerá rozhodnutí odpůrce (tedy vyhotovená dne 22. 8. 2014, odeslaná dne 25. 8. 2014 a zveřejněná na úřední desce dne 22. 8. 2014) v poučení obsahují odkaz na § 86, § 88 a § 62 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších změn (dále jen „volební zákon“), chybí však uvedení zásadního § 97a, který specifikuje lhůty určené podle dnů. Pokud státní orgán nepoučí účastníky řízení řádně o lhůtách pro podání opravných prostředků, lhůty se posuzují jinak - ve prospěch účastníků řízení.

Odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že navrhovatelka nesplnila podmínky § 60 a § 61 volebního zákona. Z obsahu návrhu je patrné, že primárním zájmem navrhovatelky je předložení

věci Ústavnímu soudu a zrušení částí volebního zákona, aniž by respektovala skutečnost, že řízení ve věci má takový charakter, který tento postup fakticky neumožňuje. Navrhl proto zamítnutí návrhu.

Před samotným věcným projednáním návrhu se soud musel nejprve zabývat otázkou splnění procesních podmínek k projednání podaného návrhu, přičemž v tomto ohledu dospěl k závěru, že návrh je opožděný.

Podle ustanovení § 86 volebního zákona proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny, přihlášky k registraci, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a proti provedení registrace kandidátní listiny nebo přihlášky k registraci se může nezávislý kandidát, politická strana, politické hnutí nebo koalice, která podala kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.

Podle § 62 odst. 4 téhož zákona pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu neprodleně vyhotoví rozhodnutí o registraci a o odmítnutí přihlášky k registraci a zašle tomu, kdo je proti rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu (§ 86). Současně se rozhodnutí vyvěsí na úřední desce pověřeného obecního úřadu v sídle volebního obvodu a vyznačí se na něm den vyvěšení. Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

Jak plyne z § 97a odst. 3 a 4 volebního zákona je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.

Jak soud zjistil ze správního spisu, rozhodnutí o odmítnutí přihlášky navrhovatelky k registraci bylo vyvěšeno na úřední desce odpůrce dne 22. 8. 2014. Z uvedeného tedy nutně plyne, že ve smyslu § 62 odst. 4 věty poslední volebního zákona je třeba toto rozhodnutí považovat za doručené dnem 25. 8. 2014, bez ohledu na to, kdy bylo zasláno (doručeno) navrhovatelce. Z uvedeného dále plyne, že lhůta pro podání návrhu na vydání rozhodnutí o povinnosti správního orgánu přihlášku k registraci registrovat uplynula podle ustanovení § 86 volebního zákona dne 27. 8. 2014, a to ve spojení s citovaným ustanovením § 97a odst. 3 volebního zákona v 16.00 hod.

Za těchto okolností je tedy třeba posoudit význam nepodepsaného emailu doručeného soudu před uplynutím žalobní lhůty, neboť samotné originální podání navrhovatelky s jejím podpisem je s ohledem na čas jeho podání objektivně opožděné. V tomto směru soud respektoval judikaturu Ústavního soudu, a to konkrétně závěry jeho usnesení ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. II. ÚS 331/02, z něhož plyne, že „Všechny úkony, které stěžovatelka provede až do okamžiku doručení svého návrhu soudu, se posuzují podle zákona o volbách (§ 97a odst. 3). Teprve okamžikem, kdy byl návrh soudu doručen, a je tedy v jeho dispozici, posuzují se další úkony v řízení před ním podle o. s. ř. [za aktuální právní úpravy podle s. ř. s. – poznámka soudu] (...) Zákon o volbách upravuje výrazně specifické vztahy spojené s přípravou, průběhem a důsledky voleb do Parlamentu ČR, tedy spojené s vymezeným relativně krátkým časovým údobím, jež charakterizuje sekvence velké řady právních úkonů, které na sebe navazují a vzájemně se podmiňují. V pozadí zákona o volbách je naléhavý veřejný zájem na tom, aby volby do Parlamentu, jež jsou základním projevem suverenity lidu, proběhly bez poruch a řádně. Ve světle tohoto kogentního veřejného zájmu třeba interpretovat i pravidla o lhůtách v tomto zákoně. (...) Stěžovatelka návrh podala současně elektronickou poštou a k poštovní přepravě. Zákon o volbách podání návrhu elektronickou poštou neupravuje. Příslušné ustanovení o. s. ř. (§ 42 odst. 1) [za aktuální právní úpravy § 37 odst. 2 s. ř. s. – poznámka soudu] nelze, jak uvedeno výše, ani subsidiárně v daném případě použít. Z toho lze usuzovat, že podání elektronickou poštou není

"úkonem u příslušného orgánu", který má na mysli § 97a odst. 3 zákona o volbách. I kdyby ovšem Ústavní soud připustil, že podání tímto způsobem bylo v souladu se zákonem o volbách, muselo by být opatřeno kvalifikovaným elektronickým podpisem ve smyslu § 11 zák. č. 227/2000 Sb., zákon o elektronickém podpisu, bez něhož není úkonem dostatečně identifikovatelným ani nezaměnitelným, pokud jde o osobu, jež podání činí. Z ústavní stížnosti stěžovatelky ani z napadených soudních rozhodnutí nijak nevyplývá, že by stěžovatelka své "podání" elektronickou poštou kvalifikovaným elektronickým podpisem skutečně opatřila. S doručením elektronickou poštou nelze tedy v žádném z posuzovaných případů spojovat účinky řádného podání."

Totožné závěry se uplatní i v současnosti, neboť právní úprava ve volebním zákoně v tomto směru nedoznala žádných změn. Pokud již po novelách výjimečně připouští i elektronickou komunikaci (např. v § 6a odst. 2 volebního zákona), vyžaduje elektronický podpis a neupravuje třidenní lhůtu k doložení originálu nepodepsaného elektronického podání. Pro účely komunikace navrhovatele se soudem pak elektronické podání a odstraňování jeho nedostatků neupravuje vůbec.

Za daných okolností tedy nezbývá, než uzavřít, že k prostému emailu, jež soud obdržel v poslední den lhůty pro podání návrhu, nelze přihlížet. Relevantním podáním navrhovatelky bylo až podání originálu návrhu v čase 16.40, tedy po uplynutí zákonem stanoveného nejzazšího okamžiku, v němž lze validně návrh podat.

Pokud pak jde o argument navrhovatelky, že nebyla řádně poučena, a proto je třeba danou lhůtu vyložit „v její prospěch“, soud připomíná, že rozhodnutí odpůrce o odmítnutí přihlášky navrhovatelky k registraci obsahuje následující poučení: *„Proti tomuto rozhodnutí se mohou ostatní politické strany, politická hnutí, koalice a nezávislí kandidáti, kteří podali přihlášku k registraci v tomto volebním obvodu, domáhat do 2 dnů od jeho doručení ochrany u Krajského soudu v Praze (§ 86 a § 88 zákona o volbách do Parlamentu, za doručení se rozhodnutí považuje podle § 62 odst. 4 zákona o volbách do Parlamentu třetím dnem ode dne jeho vyvěšení na úřední desce Magistrátu města Kladna, který rozhodnutí vydal).“*

Předně je třeba připustit, že citované poučení není zcela přesné a s ohledem na uvedený výraz „ostatní“ zřejmě bylo užito obecně ve věcech všech registračních rozhodnutí odpůrce (převzato z rozhodnutí odpůrce o zaregistrování přihlášek k registraci), jinak řečeno dle své formulace se týká spíše soudní ochrany poskytované podle ustanovení § 89 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a nikoliv podle písm. a) téhož ustanovení]. V tomto ohledu je nicméně třeba zdůraznit, že přes tuto nepřesnost navrhovatelka zjevně neměla pochybnosti o tom, že se proti rozhodnutí o odmítnutí přihlášky k registraci může soudně bránit. „Řádnost“ poučení navrhovatelka zpochybňuje naopak v tom smyslu, že v citovaném poučení absentuje odkaz na ustanovení § 97a volebního zákona.

Vymezení náležitostí poučení rozhodnutí správního orgánu obsahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který se však na postupy podle volebního zákona výslovně neužije (viz § 97 odst. 2 volebního zákona). Správní řád v § 68 odst. 5 stanoví, že *„v poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává“*. Volební zákon ve vztahu k náležitostem rozhodnutí ve věcech přihlášek k registraci pro volby do Senátu obsahuje autonomní úpravu v ustanovení § 62 odst. 5, podle něhož rozhodnutí o registraci nebo o odmítnutí přihlášky k registraci musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání, přičemž náležitosti „poučení“ zde nijak specifikovány nejsou. Pokud by odpůrce v projednávané věci poučil navrhovatelku nesprávně či neúplně, nepochybně by to musel soud v rámci úvahy o včasnosti jejího návrhu zohlednit. O nesprávné poučení se však v dané věci nejedná (to ostatně

nezpochybňuje ani navrhovatelka) a pokud jde o jeho úplnost, zde je podle názoru soudu především nutno rozlišovat mezi povinnými a nepovinnými náležitostmi poučení v rozhodnutí správního orgánu. Neuvedení údajů nepovinných v poučení v rámci rozhodnutí správního orgánu nelze považovat za nedostatek (vadu) rozhodnutí (k tomu srov. Jemelka, L. a kol. *Správní řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 330). V tomto ohledu je nutno upozornit na konstantní závěry judikatury správních soudů, podle nichž (neplyne-li to ze zvláštního předpisu) není povinností správních orgánů poskytovat v rámci svých rozhodnutí poučení též o možnosti soudní ochrany ve správním soudnictví (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, čj. 8 Afs 47/2007-90), především pak nelze přehlédnout, že volební zákon ani jiný předpis neukládá odpůrci povinnost v rámci poučení uvést též odkaz na ustanovení upravující obecná pravidla počítání lhůt (takovou povinnost pak nelze dovodit ani za případné analogické aplikace detailnější úpravy ze správního řádu). Není sice sporu o tom, že by bylo vhodné, když by poučení odpůrce odkaz na toto ustanovení obsahovalo, pokud tomu tak ovšem v projednávané věci nebylo, nelze z tohoto bez dalšího dovozovat neúplnost poučení navrhovatelky, v důsledku čehož by bylo možno nahlížet na její návrh jako na včasný.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud usnesením návrh odmítne, jestliže byl návrh podán předčasně nebo opožděně.

S ohledem na shora vysvětlený závěr o opožděnosti návrhu proto soud tento návrh odmítl a v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud jde o obecně formulovaný návrh navrhovatelky na „předání věci“ Ústavnímu soudu, neboť odpůrce „maří pasivní volební právo“ kandidátům do Senátu, je třeba připomenout, že obecný soud může věc předložit Ústavnímu soudu pouze tehdy, pokud dojde k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem (čl. 95 odst. 2 Ústavy). K takovému postupu však v projednávané věci zdejší soud důvod neshledal, neboť žádné z ustanovení v této věci aplikovaných zákonů za rozporné s ústavním pořádkem nepovažuje.

Poučení: Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

V Praze dne 9. září 2014

JUDr. Milan Podhrázký, v.r.
předseda senátu

Za správnost: Nešporová